

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 226/13</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **5 czerwca 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Alicja Podczaska (spr.) SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **5 czerwca 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **J. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o wypłatę odsetek

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **17 grudnia 2012 r.** sygn. akt **IV U 1348/12**

I. **zmienia zaskarżony wyrok o tyle, że przyznaje wnioskodawcy J. S. prawo do odsetek ustawowych od kwoty wyrównania emerytury liczonych od 15 maja 2012 r.,**

II. **dalej idącą apelację oddala.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 19.07.2012 r. ZUS Oddział w J. odmówił wnioskodawcy J. S. prawa do wypłaty odsetek od kwoty wyrównania emerytury za okres od 20.10.2011 r. do 30.06.2012 r. w wyniku ustalenia, że decyzja

z 14.06.2012 r. ustalająca prawo do emerytury została wydana w terminie ustawowym .

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca zarzucił , że odmowa prawa do odsetek jest bezpodstawna , gdyż zakład ubezpieczeń odmówił mu prawa do emerytury w sytuacji w której możliwe było wydanie decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia . Zatem spóźnienie w spełnieniu tego świadczenia jest następstwem okoliczności , za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność dlatego uzasadniony jest wniosek o zmianę zaskarżonej decyzji .

ZUS Oddział w J. w odpowiedzi na odwołanie podtrzymał dotychczasowe stanowisko oraz wnosił o oddalenie odwołania . W ocenie organu rentowego ustalenie prawa do emerytury i jej wypłata nie zostały spóźnione , bowiem decyzja o przyznaniu emerytury została wydana w terminie określonym

w art. 118 ust 1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS

(Dz. U. z 2009 r. nr 153 poz. 1227 ze zm.) .

Sąd Okręgowy w Krośnie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 17 grudnia 2012 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do ustawowych odsetek od kwoty wyrównania emerytury należnej od 20.10.2011 r. liczonych od 12.01.2012 r.

W pisemnym uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy podał niesporny stan faktyczny sprawy . Ustalił , że organ rentowy decyzją z 14.07.2011 r. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury w wyniku ustalenia , że nie udowodnił on wykonywania pracy w warunkach szczególnych przez okres co najmniej 15 lat

i nie rozwiązał stosunku pracy .

Decyzję tę wnioskodawca zaskarżył , w czasie trwania postępowania odwoławczego rozwiązał stosunek pracy . W dniu 24.10.2011 r. przedłożył świadectwo pracy z 19.10.2011 r.

Sąd Okręgowy w Krośnie wyrokiem z dnia 21.11.2011 r. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury .

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 07.03.2012 r. sygn. akt III AUa 120/12 oddalił apelację organu rentowego wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie .

W konsekwencji zakład ubezpieczeń decyzją z 14.06.2012 r. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od 20.10.2011 r. i wypłacił wyrównanie świadczenia bez odsetek .

Wnioskodawca pismem z 09.07.2012 r. domagał się wypłacenia odsetek od kwoty wyrównania emerytury . Zaskarżoną decyzją organ rentowy odmówił prawa do odsetek .

W ocenie Sądu Okręgowego odmowa jest bezpodstawna . Zakład ubezpieczeń jest zobowiązany do wypłaty odsetek ustawowych od świadczenia , jeżeli nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych . Nie dotyczy to przypadku , gdy opóźnienie w przyznawaniu lub w wypłacaniu świadczenia jest następstwem okoliczności , za które zakład nie ponosi odpowiedzialności .

Termin do wydania decyzji określa art. 118 ust 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS , który stanowi , że organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji .

Zgodnie z art. 118 ust 1a w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego , jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji .

Ponieważ termin określony w art. 118 ust 1a ustawy odnosi się do wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 21.11.2011 r. , gdyż sąd ten ustalił ostatnią okoliczność niezbędną do wydania decyzji , czyli rozwiązanie stosunku pracy . Zakład ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie tej okoliczności , bowiem wnioskodawca rozwiązał stosunek pracy dopiero w postępowaniu odwoławczym . W ocenie Sądu Okręgowego jednak ZUS ponosi odpowiedzialność za opóźnienie powstałe w wyniku wniesienia niezasadnej apelacji od wyroku sądu pierwszej instancji . Prawidłowe działanie zakładu ubezpieczeń umożliwiłoby wydanie decyzji realizującej wyrok SO w Krośnie najwcześniej do 11.01.2012 r. tj. w terminie 30 dni od daty uprawomocnienia się wyroku na skutek wpływu 21 dni od daty jego wydania .

Opóźnienie realizacji wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie na skutek wniesienia niezasadnej apelacji poczynszy od dnia 12.01.2012 r. stanowi w ocenie Sądu Okręgowego opóźnienie , za które zakład ubezpieczeń ponosi odpowiedzialność i które uprawnia wnioskodawcę do odsetek .

Dlatego w wyniku uwzględnienia odwołania Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k. p. c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do odsetek od kwoty wyrównania emerytury liczonych od dnia 12.01.2012 r.

Apelację od w/w wyroku Sądu Okręgowego wniósł ZUS Oddział w J. zarzucając : naruszenie prawa materialnego tj. art. 85 ust 1 ustawy z 13.10.

1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 205 z 2009 r. , poz. 1585 ze zmianami) oraz § 2 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej

z 1.02.1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustalaniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12 , poz. 104) .

Apelacja zawiera wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku polegającą na stwierdzeniu , iż wnioskodawca nie ma prawa do wypłaty odsetek liczonych od dnia 12.01.2012 r.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał w szczególności , iż jednym z warunków wymaganych do przyznania prawa do emerytury zgodnie

z art. 184 ustawy z 17.12.1998 r. było rozwiązanie stosunku pracy . W myśl bowiem w/w art. 184 ust 2 w/w ustawy emerytura , o której mowa w ust 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku

w otwartym funduszu emerytalnym , za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem .

Wnioskodawca zaskarżył powyższą decyzję i po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd Okręgowy w Krośnie wyrokiem z dnia 21.11.2011 r. sygn. akt IV U 1531/11 zmienił decyzję Oddziału z 14.07.2011 r. i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury .

W trakcie prowadzonego postępowania odwoławczego wnioskodawca rozwiązał stosunek pracy z (...). z dniem 19.10.2011 r. dzięki czemu możliwe było ustalenie przez Sąd I instancji , iż wnioskodawca spełnia warunki wymagane do wcześniejszej emerytury . Sąd Okręgowy w Krośnie uznał bowiem dodatkowo , iż wnioskodawca przez okres co najmniej 15 lat zatrudniony był w szczególnych warunkach .

Apelację od tego wyroku wniósł organ rentowy .

Wyrokiem z dnia 7.03.2012 r. sygn. akt III AUa 120/12 Sąd Apelacyjny

w R. oddalił apelację organu rentowego .

W przedmiotowej sprawie wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie należy traktować jako wyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do ustalenia prawa do świadczenia , przy czym za datę wyjaśnienia tej okoliczności należy przyjąć dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego , a to po myśli art. 118 ust 1a ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS... W/w wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie wpłynął do organu rentowego w dniu 13.04.2012 r. , natomiast akta emerytalne wnioskodawcy – niezbędne do wykonania wyroku – wpłynęły do Oddziału w dniu 28.05.2012 r. Dlatego zdaniem ZUS decyzja z 14.06.2012 r. wykonująca prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 7.03.2012 r. przyznająca wnioskodawcy prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 20.10.2011 r. tj. od dnia następnego po rozwiązaniu stosunku pracy oraz jednocześnie ustalająca wypłatę wyrównania świadczenia za okres od 20.10.2011 r. do 30.06.2012 r. została wydana w ustawowym terminie .

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja organu rentowego jest uzasadniona częściowo , co skutkuje wydaniem orzeczenia reformatoryjnego w trybie art. 386 § 1 k. p. c.

W istocie rozstrzygnięcia wymagała kwestia , czy organ rentowy wydając decyzję z 14.06.2012 r. wykonującą prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego

w R. z 7 marca 2012 r. oddalający apelację ZUS od wyroku SO w Krośnie z 21.11.2011 r. nie przekroczył terminu wskazanego w treści art. 118 ust 1

i ust 1a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS tj. wydał decyzję w sprawie prawa do świadczenia w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji , którą w tym wypadku było wydanie prawomocnego wyroku przez Sąd Apelacyjny , a właściwie dzień wpływu do organu rentowego prawomocnego orzeczenia tego sądu . W istocie bowiem organ rentowy , jak słusznie ustalił to Sąd I instancji nie ponosił odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności umożliwiającej wnioskodawcy nabycie prawa do spornego świadczenia emerytalnego (rozwiązanie stosunku pracy) . Trudno natomiast zgodzić się z twierdzeniem tego Sądu , że taką okolicznością było wniesienie przez ZUS nieuzasadnionej apelacji od wyroku SO

w K. z 21.11.2011 r. Każda ze stron procesu niezadowolona z wyroku ma prawo do wniesienia apelacji . Dopiero wyrok Sądu drugiej instancji rozstrzyga, czy ten środek zaskarżenia był zasadny , czy też nie . Prawo strony do sądu nie może być interpretowane jedynie jako

nieuzasadnione przedłużanie wyjaśnienia spornych okoliczności , istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy .

Dlatego w ocenie Sądu Apelacyjnego 30-dniowy termin do wydania przez organ rentowy decyzji w sprawie przyznania i wypłaty świadczenia emerytalnego dla wnioskodawcy określony w art. 118 ust 1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach

z FUS rozpoczął bieg w dniu 13 kwietnia 2012 r. (data wpływu do ZUS odpisu wyroku SA w Rzeszowie z 7.03.2012 r.) .

Ponieważ 30 dniowy termin do wydania zakończył się 13 maja 2012 r.

(niedziela) decyzja ZUS powinna zostać wydana bez zwłoki w dniu 14 maja 2012 r. Została wydana 14.06.2012 r. zatem od dnia 15 maja 2012 r. organ rentowy pozostawał w zwłoce za którą w myśl art. 85 ust 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. jednol. Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 ze zm.) jest zobowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego .

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny z mocy art. 386 § 1 k. p. c. zmienił częściowo zaskarżony wyrok orzekł co do istoty sprawy . Natomiast dalej idącą apelację ZUS jako nieuzasadnioną oddalił na podstawie art. 385 k. p. c.